

Pla Estratègic d'Acció Comunitària Inclusiva del Tarragonès 22-25

Consell Comarcal del Tarragonès

**Treball elaborat pel Risell SCCL,
amb el suport de l'equip del
Departament de Benestar Social del
Consell Comarcal del Tarragonès**

Índex continguts

Presentació.....	3
1. Metodologia i pla de treball.....	4
2. Resum dels resultats de la diagnosi	6
3. Eixos de treball i estructura.....	11
4. Pla d'acció	13
5. Les accions del pla.....	17
6. Governança.....	27
6.1 Els òrgans del PLACI.....	27
6.2 Proposta de calendari de reunions del PLACI	28
6.3 El seguiment i l'avaluació del PLACI.....	28

Presentació

Al llarg del 2023 des del Consell Comarcal del Tarragonès es va portar a terme la diagnosi de l'exclusió social a la comarca del Tarragonès, amb l'objectiu d'obtenir una radiografia de la situació comarcal en relació amb les desigualtats socials. El document resultant d'aquest treball és el que ha servit de base per al disseny del Pla Estratègic d'Acció Comunitària Inclusiva, que articula l'estratègia a seguir en matèria d'acció comunitària inclusiva a la comarca en els propers anys. Aquest pla defineix, ordena i alinea estratègicament les iniciatives locals i comarcals amb una mirada inclusiva i comunitària.

En la diagnosi i en el disseny del pla, hi ha participat personal i polític tècnic tant municipal com comarcal, implicat en les accions que es duran a terme, amb l'objectiu de crear una estratègia consensuada i compartida, amb la col·laboració d'agents del territori que hi estan involucrats. A través del Pla, es donarà una resposta consensuada i eficient als reptes socials, presents i futurs de la comarca.

Aquest informe presenta el Pla d'acció que es vol portar a terme en els propers anys. Amb aquest pla estratègic, el Tarragonès es proposa fer de la inclusió social un objectiu comarcal que permeti treballar de manera coordinada entre tots els serveis per millorar la qualitat de vida de la població, especialment la dels col·lectius més vulnerables, mitjançant l'acompanyament, la proximitat i el treball transversal.

1. Metodologia i pla de treball

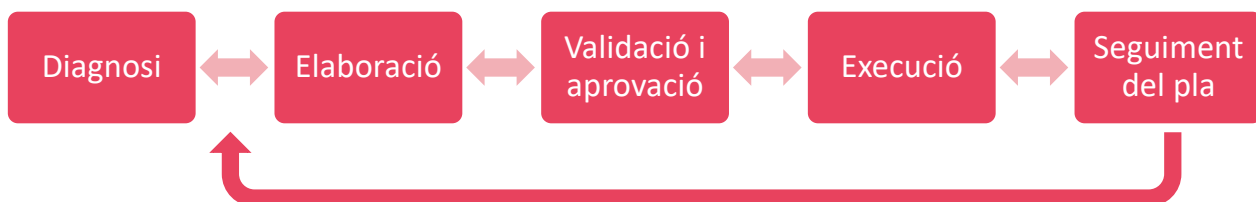
El Pla Estratègic d'Acció Comunitària Inclusiva del Tarragonès ha estat elaborat en base a l'Informe de diagnosi de l'exclusió social al Tarragonès, elaborat el 2023. Aquest informe es va fer sobretot a partir de dades estadístiques extretes de fonts secundàries (Idescat, INE, i fonts estadístiques d'altres administracions), així com dades de serveis i informes propis del Consell Comarcal. Cal tenir en compte que tant l'informe com aquest Pla no engloben la totalitat de la comarca, sinó de l'Àrea Bàsica de Serveis Socials a la que el Consell Comarcal del Tarragonès dona servei. Així, les poblacions de Tarragona, Salou i Vila-seca en queden excloses.

Un cop realitzada la diagnosi, es va realitzar una reunió de validació i contrast de la diagnosi amb bona part de l'estructura tècnica del Consell Comarcal, al mes de juliol de 2023. En aquesta reunió també es va validar una zonificació de la comarca per tal de fer una sèrie de sessions de treball amb un doble objectiu: aportar una visió qualitativa a la diagnosi així com determinar quins són els reptes principals dels municipis i de la comarca en termes d'inclusió, i com s'hi pot treballar des de l'administració. Les sessions de treball al territori van ser les següents:

- 10 d'octubre de 2023 a Perafort amb representants polítics i tècnics de Perafort, el Morell, la Pobla de Mafumet, Vilallonga del Camp, la Secuita, Els Pallaresos i Renau, i del Consell Comarcal del Tarragonès.
- 25 d'octubre de 2023 a la Riera de Gaià amb representants polítics i tècnics de la Riera de Gaià, el Catllar, la Nou de Gaià, la Pobla de Montornès, Salomó, Vespella de Gaià, i del Consell Comarcal del Tarragonès.
- 9 de novembre de 2023 a Torredembarra amb representants polítics i tècnics de Torredembarra, Altafulla, Creixell, Roda de Berà i del Consell Comarcal del Tarragonès.
- 14 de novembre de 2023 a la Canonja amb representants polítics i tècnics de la Canonja, Constantí i del Consell Comarcal del Tarragonès.

Aquestes sessions van permetre copsar les necessitats del municipis i van ser la base a l'hora d'encarar el Pla Estratègic. És important especificar que tot i que els principals reptes, i les possibles actuacions poden ser àmpliament compartides pels agents, el Pla Estratègic també ha tingut en compte altres aspectes com són els recursos de que es disposa, les competències del Consell Comarcal així com les actuacions que ja s'estan fent en altres àmbits de l'administració local.

Un altre element important en l'elaboració del Pla he estat l'elaboració en paral·lel i de forma coordinada del Pla d'Envel·liment Km. 0, així com el Pla d'Acollida i vida digna , on també s'han realitzat les corresponents diagnosis i sessions participatives i que se'ns dubte han nodrit el Pla Estratègic d'Acció Comunitària Inclusiva del Tarragonès. Ha estat doncs, un treball intens al llarg de tot el 2023 i bona part del 2024, que culmina la fase d'elaboració amb aquest document, que un cop aprovat, ha d'entrar en la fase d'execució:

Per tant, i tal i com veiem en el gràfic anterior, amb l'elaboració del Pla no s'acaba res, sinó que és un procés viu i obert, i com a tal aquest document és un punt de partida per començar l'execució que foment part del Pla.

2. Resum dels resultats de la diagnosi

A continuació s'ofereix un resum de les principals conclusions per àmbits extrems de la *Diagnosi de l'exclusió social a la comarca del Tarragonès*, elaborada al llarg de 2023. Tot i que aquí es presenta un recull sintètic dels resultats, al document original es poden consultar amb detall les dades i anàlisis realitzades en els diferents àmbits, així com les fonts d'informació que s'han utilitzat.

ÀMBIT DEMOGRÀFIC: La comarca del Tarragonès ha experimentat un creixement demogràfic destacable en les darreres dues dècades, especialment en municipis costaners i zones properes a la capital comarcal. Aquest increment de població reflecteix l'atractiu del territori per les seves oportunitats econòmiques i la disponibilitat d'habitatge. Tot i això, el creixement no ha estat uniforme: mentre que alguns municipis han mantingut una població estable o lleugerament decreixent, d'altres han experimentat increments significatius. Un altre aspecte rellevant és l'envelliment progressiu de la població, amb un augment constant del grup de persones majors de 65 anys, especialment dones. Aquesta situació, habitual en altres comarques similars, planteja reptes importants en termes de planificació de serveis socials i sanitaris per donar resposta a les necessitats d'aquesta franja d'edat. També s'ha detectat un increment de la diversitat poblacional amb una presència creixent de persones estrangeres.

2. ÀMBIT ECONÒMIC: El Tarragonès disposa d'un teixit econòmic divers que ofereix oportunitats importants per al conjunt de la població. El sector serveis és predominant al Tarragonès, concentrant la major part de les activitats econòmiques, mentre que la indústria hi té una presència menor però significativa en certs municipis. Això es tradueix en una diversitat d'ocupacions, però també en condicions laborals variades, amb alguns col·lectius que es veuen afectats per la temporalitat i salaris baixos. Aquestes dinàmiques econòmiques generen disparitats en el territori i incideixen directament en la capacitat de les llars per accedir a recursos i serveis bàsics. Així, en determinats municipis, com Constantí, Torredembarra o Roda de Berà, hi ha una major concentració de llars amb ingressos més baixos.

3. ÀMBIT LABORAL: El mercat laboral al Tarragonès mostra una distribució desigual de les oportunitats d'ocupació entre municipis, amb diferències marcades en les taxes d'atur. Constantí i altres zones de la comarca, com Creixell i Torredembarra, concentren un major nombre de persones desocupades, mentre que altres municipis presenten una situació més favorable. De fet, en els darrers anys, s'ha observat una reducció progressiva de les taxes d'atur i un augment de la població activa, reflectint una millora gradual

en l'estabilitat del mercat laboral. Aquest descens, tot i no ser homogeni a tota la comarca, evidencia un impacte positiu de la dinàmica econòmica. Sí, que cal dir que en persones de més de 50 anys, els índex d'atur continuen sent alts, especialment en les dones.

4. ÀMBIT FORMATIU: Al Tarragonès, el nivell formatiu de la població presenta diferències molt rellevants en els diferents municipis. Salomó, Constantí i Creixell són algunes de les localitats amb una proporció més elevada de persones que només tenen educació primària, superant la mitjana catalana. En contrast, municipis com Renau i Altafulla destaquen amb un percentatge més alt de població amb estudis superiors, amb valors de fins al 60,2% i 45,4%, respectivament. Aquesta variabilitat territorial reflecteix una diversitat significativa en l'accés i assoliment educatiu a la comarca.

ÀMBIT SOCIAL I SANITARI: L'accés a serveis sanitaris i socials varia significativament segons el territori on viuen. Així, els equipaments sanitaris, es concentren majoritàriament en àrees urbanes, la qual cosa dificulta l'accés per a la població de municipis més allunyats. Les persones grans i aquelles en situació de dependència poden tenir necessitats d'atenció més elevades, i aquelles que viuen en zones rurals o més aïllades poden trobar dificultats addicionals per accedir als serveis necessaris. D'altra banda, la salut mental emergeix com un dels principals reptes, tant en l'àmbit infantil com adult.

ÀMBIT RESIDENCIAL: Tot i que el preu mitjà del lloguer a la comarca és inferior al de la mitjana catalana, aquest continua sent elevat en relació amb els ingressos de moltes famílies, especialment en municipis costaners com Altafulla i Roda de Berà, on els preus són més alts. D'altra banda, l'oferta de lloguer en municipis interiors és més limitada, fet que restringeix les opcions per a les persones amb menys recursos. A més, la demanda d'habitatge protegit ha augmentat considerablement en els darrers anys, superant àmpliament l'oferta disponible, amb municipis com Salou i Constantí destacant per un major nombre de sol·licitants. Aquesta situació posa en evidència les dificultats d'accés a un habitatge assequible i adequat per a una part important de la població de la comarca.

ÀMBIT RELACIONAL: L'aïllament social afecta especialment les persones grans que viuen soles, amb dificultats afegides en zones rurals o en masies aïllades per la manca de transport o equipaments propers. Tot i això, la comarca compta amb un teixit associatiu destacat en alguns municipis, com poden ser els casos de Renau i Salomó, que contribueix en la cohesió social i a establir vincles comunitaris.

ÀMBIT DE CIUTADANIA I PARTICIPACIÓ: La participació social i ciutadana és forta a nivell comarcal, però en canvi és limitada en diversos sectors de la població del Tarragonès. Aquesta situació afecta especialment els migrants que no han pogut regularitzar la seva situació, fet que sovint també els manté allunyats de

la vida cívica i comunitària, generant una barrera addicional a la seva integració. Per altra banda, la falta de participació cívica també afecta altres col·lectius, com persones grans, aturats de llarga durada o joves sense ocupació, que tendeixen a sentir-se desconnectats del teixit social.

Per a complementar el resum anterior, en les sessions de participació tècnica també van aparèixer una sèrie d'elements a tenir en compte per a la diagnosi:

- **Necessitats educatives especials:** S'ha observat un increment d'infants i joves amb necessitats educatives especials (NEE i NESE), i en especial en adolescents i joves adults. Aquesta situació crea una demanda de serveis d'acompanyament i espais adaptats, que actualment són insuficients.
- **Salut mental i serveis de suport:** La pandèmia ha empitjorat la salut mental de la població, però la xarxa de suport és limitada, amb pocs professionals i una manca d'espais per atendre aquesta necessitat. Això genera problemes socials i impacta en la cohesió comunitària.
- **Envel·liment i aïllament:** L'aïllament de les persones grans és una preocupació comuna, agreujada per la bretxa digital i la manca de transport en una comarca amb la població força disseminada. A la majoria de municipis, l'aïllament i la solitud afecten especialment les dones grans. Les necessitats relacionades amb l'atenció a les persones grans inclouen més recursos de mobilitat i transport.
- **Habitatge i lloguer:** La poca oferta d'habitatges (sobretot de lloguer) i l'augment del preu del lloguer són problemes destacats. Tot i els esforços locals, les competències i recursos disponibles des dels ajuntaments i el Consell Comarcal són molt limitats.
- **Mobilitat i transport públic:** La millora de la xarxa de transport públic es considera fonamental per a l'equitat territorial. Es fa evident la necessitat de transport per accedir a activitats i serveis. Aquesta manca de transport es considera un dels principals dèficits de la comarca.
- **Precarització laboral i jubilació:** La precarietat laboral actual afecta les perspectives de jubilació de molts treballadors, amb un risc de pensions insuficients en el futur. Aquest tema es veu com un repte que afecta directament la seguretat i benestar dels futurs jubilats.
- **Ocupació juvenil:** Els índexs d'atur juvenil són baixos, però es considera que poden ser enganyosos, ja que molts joves no tenen incentius per mantenir-se inscrits a les llistes d'atur. Aquesta situació redueix les oportunitats per accedir a plans d'ocupació juvenil, que es basen en aquestes dades per a la distribució de recursos.

- **Associacionisme i cohesió social:** Es remarca la importància de disposar de dades sobre les associacions locals, ja que poden indicar el dinamisme social i comunitari. No obstant això, es constata que moltes associacions són poc accessibles per a la ciutadania, i el seu paper comunitari és molt variable.

També en aquestes sessions participatives es van identificar reptes en diferents àmbits, així com possibles actuacions:

- **Economia i Ocupació:** Els participants van subratllar la importància de fomentar un teixit econòmic fort i inclusiu que ofereixi oportunitats estables i qualificades, especialment per a les dones, que sovint troben dificultats per accedir a llocs de treball estables. Es van destacar els beneficis d'implementar programes de formació adaptats a les necessitats locals, enfocats a sectors clau per a la comarca. Això inclouria oferir ajudes i subvencions per al comerç i les empreses locals, així com incentius per fomentar la contractació de treballadors dins dels mateixos municipis. Aquestes accions tenen l'objectiu d'impulsar el comerç local i de mantenir l'activitat econòmica durant tot l'any, oferint una alternativa viable a l'emigració laboral i promovent una major implicació de la ciutadania en l'economia del seu entorn.
- **Territori i Habitatge:** En aquest àmbit es van assenyalar diversos reptes, com la manca d'habitatge assequible, que afecta especialment les persones amb rendes baixes i les famílies joves, i la dificultat d'accedir a l'habitatge en zones ben comunicades o properes als serveis bàsics. Es va proposar la creació d'oficines de gestió d'habitatge a nivell local per facilitar l'accés a l'habitatge assequible i incentivar la posada al mercat de pisos buits mitjançant bonificacions fiscals. La manca de transport públic adequat i l'aïllament en zones rurals també es van identificar com a factors que agreugen la vulnerabilitat de certs col·lectius, especialment la gent gran. Es va suggerir que el transport públic sigui una prioritat per facilitar la mobilitat i l'accés a serveis, així com per garantir la connexió entre els diferents municipis.
- **Salut i Benestar:** Amb una població que tendeix a envellir, els participants van identificar l'envelliment actiu i la prevenció de l'aïllament social com a objectius essencials. Es va proposar l'organització d'activitats intergeneracionals i de salut que permetin a la gent gran mantenir-se activa i connectada amb la comunitat, així com la creació d'un pla d'envelliment actiu a nivell local per coordinar aquests esforços. També es va destacar la necessitat de formar i capacitar cuidadors, oferir suport psicològic, i desenvolupar mecanismes per ajudar les persones a accedir a serveis bàsics en

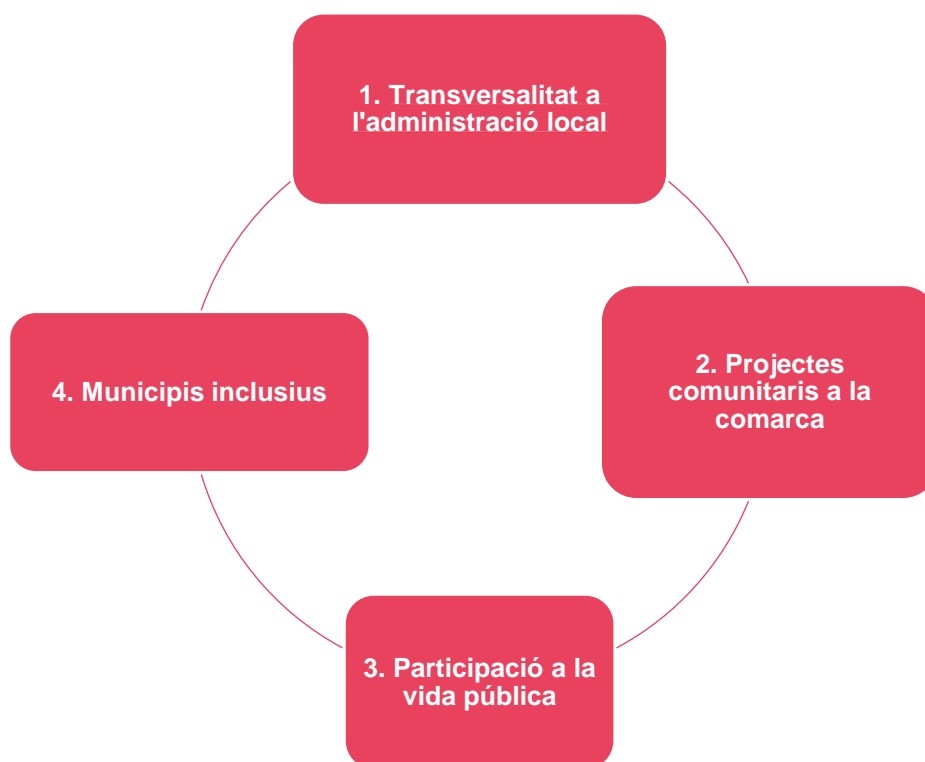
línia. Això inclou programes per reduir la bretxa digital, que afecta moltes persones grans, i la implementació de rutes de passeig i parcs de salut per a la població, especialment en àrees amb dificultat d'accés a activitats físiques.

- **Participació i Ciutadania:** La participació de la ciutadania és vista com a clau per a la cohesió social i per garantir que les polítiques locals responen a les necessitats reals de la població. Es van suggerir processos participatius en tots els municipis, facilitant espais on les persones puguin contribuir activament a la vida comunitària. Això inclouria fomentar el voluntariat i donar suport a les iniciatives que sorgeixin des de la ciutadania i les entitats locals, facilitant l'accés a espais de trobada com casals, centres cívics i espais oberts on es puguin crear vincles entre veïns. Es va recalcar la importància d'una administració accessible i flexible, que fomenti la participació i que redueixi els obstacles burocràtics per a les entitats que volen participar. Aquesta implicació ciutadana, a més, reforça el sentiment de pertinença i enforteix les relacions comunitàries, ajudant a construir un teixit social resilient i inclusiu.

Si es vol ampliar més la informació, recórrer al document de *Diagnosi de l'exclusió social a la comarca del Tarragonès*.

3. Eixos de treball i estructura

Els 4 eixos que vertebreren el Pla d'Acció Comunitària del Tarragonès es desprenen de les problemàtiques identificades a la Diagnosi de Vulnerabilitat, i proposen un treball específic per a fer-hi front, d'acord amb els recursos amb el que compta el pla, així com les competències pròpies del Consell Comarcal.

EIX 1. TRANSVERSALITAT A L'ADMINISTRACIÓ LOCAL

Aquest eix se centra en establir una estratègia comuna entre el personal tècnic i polític perquè l'acció comunitària arribi a tots els municipis. La coordinació entre les diverses administracions i agents del territori és essencial per afrontar de manera efectiva els reptes associats a l'exclusió social.

La diagnosi ha destacat la necessitat d'una col·laboració més estreta entre els diferents nivells de govern, les entitats socials i la ciutadania, per tal de garantir que les accions i polítiques adreçades a la població siguin coherents, efectives i adaptades a les seves necessitats reals. La manca de coordinació pot resultar en la duplicació d'esforços, una menor eficiència i, en última instància, en una qualitat inferior dels serveis a la població. Per tant, és fonamental fomentar la col·laboració i la comunicació entre les administracions i els agents socials per assegurar un enfocament integral i inclusiu en l'atenció a les necessitats de la població.

EIX 2. PROJECTES COMUNITARIS A LA COMARCA

Aquest eix busca impulsar processos comunitaris als municipis per promoure la participació activa de la població i enfortir el vincle social com a eina de cohesió. Mitjançant projectes transversals i col·laboratius, es pretén fomentar les capacitats personals i la socialització, especialment entre les persones en situació de vulnerabilitat. Amb això es vol contribuir a generar dinàmiques positives que reforcin la cohesió social i la implicació de la ciutadania en la vida comunitària.

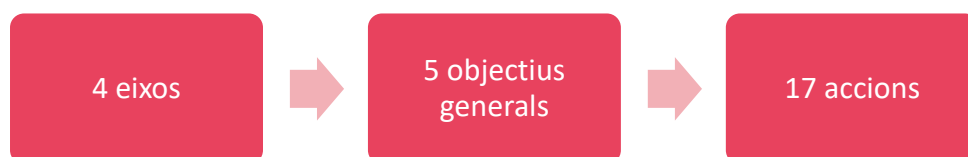
EIX 3. PARTICIPACIÓ EN LA VIDA PÚBLICA

Aquest eix té l'objectiu de potenciar la participació de tots els col·lectius en la vida pública de la comarca. La participació activa de les persones en la vida pública, ja sigui a través d'entitats o bé en espais de participació, és necessari per fomentar la cohesió social, enfortir les relacions comunitàries i garantir que les polítiques i actuacions responen a les necessitats reals de la ciutadania.

EIX 4 MUNICIPIS INCLUSIUS I ACCESSIBLES

Aquest eix se centra en garantir la inclusió i l'accessibilitat de tota la població, especialment dels col·lectius més vulnerables. L'objectiu és assegurar que tots els municipis comptin amb accions concretes per millorar l'accessibilitat física, social i digital, facilitant l'accés als serveis i recursos bàsics per viure amb dignitat. També es prioritza la identificació i eliminació de les barreres que dificulten la participació en la vida comunitària, ja siguin físiques, tecnològiques o culturals, per construir uns municipis més equitatius i inclusius per a tothom.

Un cop definits, aquests 4 eixos es despleguen en diferents objectius generals i operatius, que acaben definint accions específiques per fer-hi front. Així, el PLACI es concreta en 4 objectius generals, 6 objectius operatius i un total de 13 accions a portar a terme els propers anys a la comarca.

4. Pla d'acció

A continuació es detallen els objectius i accions de cada eix en el pla d'acció del Pla Estratègic d'Acció Comunitària Inclusiva del Tarragonès, que es desplegarà als municipis de l'Àrea Bàsica de Serveis Socials (ABSS). Tanmateix, cal tenir en compte que no totes les accions es desplegaran a tots els municipis de la mateixa manera. En la definició de les accions, s'ha de considerar que, en primer lloc, s'iniciarà el treball en alguns municipis, mentre que en d'altres es realitzarà una coordinació estreta amb els tècnics comunitaris locals o els equips de pla d'entorn per adaptar les accions a les seves necessitats específiques. D'aquesta manera, el pla es durà a terme de manera coherent, tenint en compte les particularitats de cada territori i treballant de manera col·laborativa amb els recursos existents a cada municipi.

EIX 1. Transversalitat a l'administració local

Objectiu general de l'eix: Establir una estratègia comuna entre el personal tècnic i polític que garanteixi l'acció comunitària a tots els municipis, promovent la coordinació efectiva entre administracions, agents socials i la ciutadania.

OBJECTIUS GENERALS

ACCIONS

1.1. Potenciar una administració local que treballi de forma més transversal de forma comunitària i inclusiva.

1.1.1. Crear espais de coordinació estratègica tècnica i política a la comarca, a partir d'una agrupació de municipis.

1.1.2. Potenciar i dinamitzar els espais municipals d'Inclusió

1.1.3. Compartir els recursos existents per temàtiques entre el personal tècnic

1.1.4. Realitzar una formació en Acció Comunitària Inclusiva als professionals d'Atenció a les Persones.

1.1.5. Donar suport en àmbit inclusiu i Comunitari des de l'ETAC del Consell Comarcal als diferents municipis.

1.1.6. Consolidar l'observatori d'acció comunitària inclusiva

EIX 2. Projectes comunitaris en la vida pública

Objectiu de l'eix: Impulsar processos comunitaris que fomentin la participació activa, el vincle social i la inclusió en la vida comunitària dels municipis.

OBJECTIUS GENERALS**ACCIONS**

2.1. Dissenyar projectes comunitaris transversals als municipis conjuntament amb els altres agents.

2.1.1. Creació de projectes comunitaris als diferents municipis en funció dels interessos i potencialitats de la seva població.

2.1.2. Creació de xarxes de suport per tal de pal·liar necessitats de la població, i amb el voluntariat com a element prioritari.

2.1.3. Consolidació del projecte de *Bon veïnatge* als municipis

2.1.4. Identificar talents individuals dins de la comunitat que puguin contribuir al benestar col·lectiu

EIX 3. Participació en la vida pública

Objectiu de l'eix: Potenciar la participació de tots els col·lectius en la vida pública dels municipis.

OBJECTIUS GENERALS**ACCIONS****3.1. Donar suport a les entitats i a la seva vessant comunitària.**

3.1.1 Crear un servei de suport a la creació i funcionament d'entitats des del Consell Comarcal, per tal d'ajudar en aspectes com subvencions i altres aspectes burocràtics.

3.1.2. Estudiar conjuntament amb els municipis les fórmules per garantir el retorn comunitari de les entitats que reben subvencions de l'administració local.

3.1.3 Realitzar un programa formatiu en acció comunitària per a persones i professionals de les entitats.

3.2. Potenciar els consells de ciutadania.

3.2.1. Potenciar el Consell Consultiu de la gent gran del Tarragonès amb més funcions.

3.2.2. Impulsar la creació de consells d'infància i joventut als municipis.

EIX 4. Municipis inclusius i accessibles

Objectiu de l'eix: Realitzar accions que afavoreixin l'accessibilitat i la inclusió de tota la població

OBJECTIUS GENERALS**ACCIONS**

4.2. Potenciar l'accessibilitat per a tota la ciutadania

4.2.1. Impulsar marxes veïnals per a diferents col·lectius per tal que l'espai públic estigui adaptat a les diferents necessitats: gent gran, infància, dones.

4.2.2. Impuls de programes i projectes per fer front a l'esclatxa digital, com el programa Òmnia itinerant

5. Les accions del pla

A continuació es descriuen les accions que formen part del pla, juntament amb els seus objectius específics. La implantació d'aquestes accions es farà de manera flexible segons les necessitats de cada municipi, amb la coordinació dels tècnics comunitaris locals per assegurar una aplicació coherent:

Acció: 1.1.1 Crear espais de coordinació estratègica tècnica i política a la comarca, a partir d'una agrupació de municipis

Eix: 1. Transversalitat a l'administració local

Objectiu general : *1.1. Potenciar una administració local que treballi de forma més transversal de forma comunitària i inclusiva.*

Descripció de l'acció: Establir espais de coordinació estratègica a nivell comarcal, que involucrin tècnics i responsables polítics de diferents municipis. Aquests espais seran punts de trobada per identificar necessitats comunes, compartir recursos, i establir accions coordinades que tinguin un impacte positiu en la cohesió social i la inclusió dels col·lectius més vulnerables. L'agrupació de municipis permetrà optimitzar l'ús dels recursos disponibles i afavorirà la creació de sinergies entre administracions, fomentant les bones pràctiques i millorant l'eficàcia de les accions comunitàries.

Objectiu de l'acció: Fomentar la coordinació estratègica entre municipis per optimitzar recursos, alinear polítiques i impulsar accions conjuntes que promoguin la cohesió social i la inclusió.

Acció: 1.1.2. Potenciar i dinamitzar els espais municipals d'Inclusió

Eix: 1. Transversalitat a l'administració local

Objectiu general : *1.1. Potenciar una administració local que treballi de forma més transversal de forma comunitària i inclusiva.*

Descripció de l'acció: Dinamitzar els espais municipals d'Inclusió creats i afavorir la creació d'espais en els municipis que no en tenen. Aquests espais ha de funcionar com a llocs de treball conjunt entre responsables polítics locals, tècnics municipals i comarcals, i entitats si s'escau. L'objectiu és identificar, planificar i executar accions que responguin a les necessitats, inquietuds i prioritats comunitàries, assegurant una resposta alineada amb les necessitats del municipi. A més, es preveu la creació de comissions de treball temàtiques en funció dels objectius establerts, que serien coordinades per la figura de dinamitzador comunitari, facilitant també la participació activa de les entitats i

els agents implicats. Aquestes comissions podrien abordar qüestions com l'acollida de persones nouvingudes, la promoció del patrimoni local o la millora de la cohesió social, així com altres projectes comunitaris que puguin sorgir.

Objectiu de l'acció: Consolidar i potenciar els espais municipals de caràcter tècnic i polític per establir una visió estratègica compartida i coordinar accions comunitàries inclusives al municipi.

Acció: 1.1.3. Compartir els recursos existents per temàtiques entre el personal tècnic

Eix: 1. Transversalitat a l'administració local

Objectiu general : 1.1. *Potenciar una administració local que treballi de forma més transversal de forma comunitària i inclusiva.*

Descripció de l'acció: Crear un sistema de compartició de recursos temàtics entre el personal tècnic dels municipis de la comarca per millorar la coordinació i l'eficiència en l'ús dels recursos públics. Aquest sistema facilitarà l'intercanvi d'informació i eines sobre la inclusió social, la participació comunitària, i la cohesió social, de forma que puguin ser útils per als tècnics en la seva tasca diària.

Objectiu de l'acció: Optimitzar l'ús dels recursos compartint informació i eines entre el personal tècnic per afavorir la inclusió i la cohesió social.

Acció: 1.1.4. Realitzar una formació en Acció Comunitària Inclusiva als professionals d'Atenció a les Persones.

Eix: 1. Transversalitat a l'administració local

Objectiu general : 1.1. *Potenciar una administració local que treballi de forma més transversal de forma comunitària i inclusiva.*

Descripció de l'acció: Oferir un espai de treball i reflexió per comprendre millor els conceptes d'acció comunitària i inclusió social, així com per explorar les possibilitats d'aplicació pràctica en diversos contextos. La formació és necessària per assegurar que els professionals treballin amb una perspectiva comuna i coherent, facilitant una intervenció més coordinada, efectiva i adaptada a les necessitats de les persones i del territori. i a garantint que les accions desenvolupades tinguin un impacte positiu i inclusiu en la comunitat.

Objectiu de l'acció: Aprofundir en els conceptes d'acció comunitària i inclusió social, establint un marc teòric comú i estratègies per aplicar-ho a la pràctica professional.

Acció: 1.1.5. Donar suport en àmbit inclusiu i Comunitari des de l'ETAC del Consell Comarcal als diferents municipis

Eix: 1. Transversalitat a l'administració local

Objectiu general : 1.1. Potenciar una administració local que treballi de forma més transversal de forma comunitària i inclusiva.

Descripció de l'acció: Consolidar l'Equip Tècnic d'Acció Comunitària (ETAC) del Consell Comarcal com un servei de referència per oferir suport tècnic en matèria d'inclusió social i acció comunitària als municipis de la comarca. Aquest suport es concretarà en l'assessorament a les administracions locals de la comarca en la implementació de polítiques inclusives i de participació ciutadana, l'elaboració de projectes comunitaris adaptats a les necessitats específiques de cada municipi, i la coordinació entre les diferents àrees tècniques per garantir una resposta integral a les necessitats dels col·lectius més vulnerables.

Objectiu de l'acció: Oferir suport tècnic als municipis per impulsar polítiques inclusives, accions comunitàries i la participació ciutadana, adaptant-se a les necessitats específiques del territori.

Acció: 1.1.6. Consolidar l'observatori d'acció comunitària inclusiva

Eix: 1. Transversalitat a l'administració local

Objectiu general : 1.1. Potenciar una administració local que treballi de forma més transversal de forma comunitària i inclusiva.

Descripció de l'acció: Consolidar l'observatori comarcal de la realitat inclusiva, gestionat per l'Equip Tècnic d'Acció Comunitària (ETAC). Aquest observatori té per funció la monitorització de les necessitats socials, recollir bones pràctiques i proposar ajustos basats en dades qualitatives i quantitatives. Es vol treballar conjuntament amb administracions locals, entitats i ciutadania per garantir una mirada plural i integradora.

Objectiu de l'acció: Proporcionar dades fiables i actualitzades per guiar les polítiques d'inclusió i garantir la seva adaptació a les necessitats reals del territori.

Acció: 2.1.1. Creació de projectes comunitaris als diferents municipis en funció dels interessos i potencialitats de la seva població**Eix: 2. Projectes comunitaris a la comarca**

Objectiu general: 2.1. Dissenyar projecte comunitaris transversals als municipis conjuntament amb els altres agents.

Descripció de l'acció: Desenvolupar projectes comunitaris adaptats a les necessitats i interessos específics de la població de cada municipi de la comarca. Els espais municipals d'Inclusió tindran un rol central per identificar àrees de treball i impulsar els projectes i implicar a la ciutadania. Algunes de les possibles activitats serien el protocol de benvinguda per a persones nouvingudes al municipi, el projecte de conversa en català o projectes de recuperació del patrimoni cultural i intercanvi de realitats locals. Així mateix, es pretén fomentar la participació de col·lectius diversos, i de forma intergeneracional, per reforçar el teixit social i enfortir la cohesió al municipi.

Objectiu de l'acció: Impulsar la creació i execució de projectes de caràcter comunitari que responguin a les necessitats i interessos detectats al municipi, promovent la participació activa dels veïns

Acció: 2.1.2. Creació de xarxes de suport per tal de pal·liar necessitats de la població, i amb el voluntariat com a element prioritari**Eix: 2. Projectes comunitaris a la comarca**

Objectiu general: 2.1. Dissenyar projecte comunitaris transversals als municipis conjuntament amb els altres agents.

Descripció de l'acció: Impulsar la creació de xarxes de suport comunitari als municipis de la comarca, orientades a donar resposta a les necessitats socials de la població, amb un enfocament especial en col·lectius vulnerables. Aquestes xarxes es basaran en la participació activa de voluntaris, entitats locals, i serveis municipals, promovent el voluntariat com a element clau per donar suport en àrees com la soledat no desitjada, l'accés a serveis bàsics, la salut mental, o l'acompanyament en tràmits burocràtics. Les xarxes de suport seran coordinades a nivell comarcal per assegurar una resposta eficient i coordinada, maximitzant els recursos disponibles i promovent la solidaritat entre veïns.

Objectiu de l'acció: Fomentar la creació i consolidació de xarxes de suport comunitari que, a través del voluntariat i la col·laboració entre entitats locals i

serveis municipals, ofereixin respostes coordinades i eficients a les necessitats socials de la població

Acció: 2.1.3 Consolidació del projecte de *Bon veïnatge* als municipis

Eix: 2. Projectes comunitaris a la comarca

Objectiu general: 2.1. Dissenyar projecte comunitaris transversals als municipis conjuntament amb els altres agents.

Descripció de l'acció: Consolidar i ampliar els projectes de *Bon veïnatge* als municipis de la comarca, especialment orientats a persones nouvingudes, amb l'objectiu de promoure la convivència intercultural i facilitar la integració social i comunitària. Aquests projectes es basen en la col·laboració entre persones nouvingudes i la població local, fomentant l'acollida mútua, l'intercanvi cultural i la solidaritat.

Objectiu de l'acció: Promoure la convivència i la integració social a través de projectes comunitaris que fomentin la col·laboració, l'acollida mútua i l'intercanvi cultural entre persones nouvingudes i la població local.

Acció: 2.1.4. Identificar talents individuals dins de la comunitat que puguin contribuir al benestar col·lectiu

Eix: 2. Projectes comunitaris a la comarca

Objectiu general: 2.1. Dissenyar projecte comunitaris transversals als municipis conjuntament amb els altres agents.

Descripció de l'acció: Desenvolupar una metodologia participativa que permeti identificar talents i habilitats dins de la comunitat amb capacitat de contribuir al benestar col·lectiu. L'acció inclou espais de trobada i diàleg per descobrir aquestes capacitats, així com mecanismes de reconeixement per posar en valor les aportacions. Es treballarà per connectar aquests talents amb iniciatives locals que reforcin la cohesió social i la participació comunitària.

Objectiu de l'acció: Estimular la participació activa de persones amb habilitats específiques, reconeixent-ne la vàlua i integrant-les en accions col·lectives.

Acció: 3.1.1. Crear un servei de suport a la creació i funcionament d'entitats des del Consell Comarcal, per tal d'ajudar en aspectes com subvencions i altres aspectes burocràtics

Eix: 3. Participació en la vida pública

Objectiu general: 3.1. Donar suport a les entitats i a la seva vessant comunitària.

Descripció de l'acció: Establir un servei específic des del Consell Comarcal per donar suport tècnic a les entitats locals, especialment aquelles que treballen en l'àmbit comunitari i inclusiu. Aquest servei oferirà assessorament sobre la tramitació de subvencions, el compliment de la normativa fiscal i legal, la gestió interna de l'entitat, i altres aspectes burocràtics que puguin resultar complexos per a entitats petites o en creixement.

Objectiu de l'acció: Proporcionar suport tècnic a les entitats locals per facilitar la seva gestió i fomentar la seva contribució comunitària i inclusiva.

Acció: 3.1.2 Estudiar conjuntament amb els municipis les fórmules per garantir el retorn comunitari de les entitats que reben subvencions de l'administració local

Eix: 3. Participació en la vida pública

Objectiu general: 3.1. Donar suport a les entitats i a la seva vessant comunitària.

Descripció de l'acció: Posar en marxa un procés d'estudi i diàleg amb els municipis per definir mecanismes que assegurin que les entitats que reben subvencions de l'administració local contribueixin activament al benestar de la comunitat. Aquesta acció implica l'anàlisi de les bones pràctiques en l'ús de fons públics i l'elaboració d'un marc clar per garantir que les entitats subvencionades desenvolupin accions amb un impacte comunitari tangible. A través de l'estudi, es buscarà establir criteris i condicions per a l'assignació de subvencions, assegurant que les entitats compleixin amb compromisos que beneficiïn el conjunt de la ciutadania.

Objectiu de l'acció: Assegurar que les entitats que reben subvencions contribueixin activament al benestar comunitari.

Acció: 3.1.3 Realitzar un programa formatiu en acció comunitària per a persones i professionals de les entitats

Eix: 3. Participació en la vida pública

Objectiu general: 3.1. Donar suport a les entitats i potenciar la seva vessant comunitària.

Descripció de l'acció: Dissenyar i implementar un programa formatiu destinat a persones i professionals de les entitats locals i comarcals. centrat en conceptes clau d'acció comunitària i inclusió, així com en estratègies per promoure la participació activa i el treball en xarxa dins del teixit associatiu. Es pretén capacitar els participants per convertir-se en motors del canvi comunitari i en referents locals que fomentin la cohesió i la participació.

Objectiu de l'acció: Enfortir les entitats locals i el seu rol comunitari mitjançant la formació de membres i professionals, contribuint a la construcció d'una vida pública més inclusiva i participativa.

Acció: 3.2.1 Potenciar el Consell Consultiu de la gent gran del Tarragonès amb més funcions

Eix: 3. Participació en la vida pública

Objectiu general: 3.2. Potenciar els consells de ciutadania.

Descripció de l'acció: Ampliar les funcions del Consell Consultiu de la gent gran del Tarragonès, i de la seva Junta Permanent, convertint-lo en un òrgan amb major capacitat d'influència i acció en la vida pública. El Consell tindrà un paper més actiu en la participació i el seguiment de les polítiques locals que afecten la gent gran, sobretot a través del Pla d'envelliment 0 del Tarragonès, proposant iniciatives i actuant com a òrgan consultiu. Entre les noves funcions es contempla la capacitat de fer propostes sobre projectes comunitaris, impulsar activitats que promoguin la participació activa de les persones grans en la vida social i cultural del territori, i col·laborar amb altres consells municipals o entitats.

Objectiu de l'acció: Enfortir el Consell Consultiu de la gent gran del Tarragonès com a òrgan d'influència i participació, per promoure la veu de les persones grans i ampliar la seva implicació activa en les polítiques locals i en la vida comunitària del territori.

Acció: 3.2.2. Impulsar la creació de consells d'infància i joventut als municipis

Eix: 3. Participació en la vida pública

Objectiu general: 3.2. Potenciar els consells de ciutadania.

Descripció: Fomentar la creació de consells d'infància i joventut als municipis de la comarca, amb l'objectiu de donar veu als infants i joves en les decisions que afecten les seves vides i el seu entorn. Aquests consells seran espais de participació activa on nens, nenes i joves podran expressar les seves idees, inquietuds i propostes sobre qüestions com l'educació, el medi ambient, l'oci, la salut, i altres aspectes de la vida comunitària, i amb la intenció de ser òrgans consultius per a les administracions locals.

Objectiu de l'acció: Fomentar la participació activa d'infants i joves en les decisions locals mitjançant consells que actuïn com a òrgans consultius.

Acció: 4.1.1. Impulsar marxes veïnals per a diferents col·lectius per tal que l'espai públic estigui adaptat a les diferents necessitats: gent gran, infància, dones...

Eix: 4. Municipis inclusius

Objectiu general: 4.1. Realitzar projectes que afavoreixin la inclusió de tots els col·lectius

Descripció de l'acció: Organitzar marxes veïnals amb la participació de col·lectius específics, com la gent gran, infants, dones, i altres grups vulnerables, amb l'objectiu d'avaluar i adaptar l'espai públic a les seves necessitats. Aquestes marxes permetran identificar barreres arquitectòniques, problemes d'accessibilitat, manca de seguretat, i altres aspectes que afecten l'ús de l'espai públic per part d'aquests col·lectius. Durant les marxes, els participants podran expressar les seves necessitats i proposar solucions concretes per millorar la infraestructura i els serveis municipals, com l'accessibilitat als parcs, la seguretat als carrers, la il·luminació pública, i altres qüestions rellevants.

Objectiu de l'acció: Identificar i proposar millores per adaptar l'espai públic a les necessitats de diversos col·lectius.

Acció: 4.1.2. Impuls de programes i projectes per fer front a l'esclatxa digital, com el programa Òmia itinerant

Eix: 4. Municipis inclusius

Objectiu general: 4.1. Realitzar projectes que afavoreixin la inclusió de tots els col·lectius

Descripció de l'acció: Impulsar i fer difusió de projectes adreçats a combatre l'esclatxa digital en els diferents municipis de la comarca, amb especial èmfasi

en programa del punt Òmnia itinerant. Els punts Òmnia ofereixen espais d'aprenentatge tecnològic on persones amb menys competències digitals poden adquirir habilitats bàsiques en l'ús d'ordinadors, dispositius mòbils i internet, així com accedir a serveis digitals essencials com la banca en línia, la tramitació de documents, o la cerca d'informació i recursos. La campanya de difusió tindrà com a objectiu donar a conèixer aquests recursos, especialment entre la població que més pateix l'esclatxa digital, com les persones grans, migrants, i col·lectius vulnerables.

Objectiu de l'acció: Donar a conèixer els recursos disponibles per combatre l'esclatxa digital, especialment els punts Òmnia, i facilitar l'accés a competències tecnològiques als col·lectius més vulnerables.

5.1 Cronograma de les accions

	2023		2024				2025				2026			
	3T	4T	1T	2T	3T	4T	1T	2T	3T	4T	1T	2T	3T	4T
1.1.1. Crear espais de coordinació estratègica tècnica i política a la comarca														
1.1.2. Potenciar i dinamitzar els espais municipals d'Inclusió														
1.1.3. Compartir els recursos existents per temàtiques entre el personal tècnic														
1.1.4. Realitzar formació en Acció Comunitària Inclusiva als professionals d'Atenció a les Persones														
1.1.5. Donar suport en àmbit inclusiu i Comunitari als diferents municipis														
1.1.6. Consolidar l'observatori d'acció comunitària inclusiva														
2.1.1. Creació de projectes comunitaris als diferents municipis														
2.1.2. Creació de xarxes de suport per tal de pal·liar necessitats de la població														
2.1.3. Consolidació del projecte de <i>Bon veïnatge</i> als municipis														
2.1.4. Identificar talents individuals dins de la comunitat														
3.1.1 Crear un servei de suport a la creació i funcionament d'entitats														
3.1.2. Estudiar les fórmules per garantir el retorn comunitari de les entitat														
3.1.3 Realitzar un programa formatiu en acció comunitària per a entitats														
3.2.1. Potenciar el Consell Consultiu de la gent gran del Tarragonès amb més funcions														
3.2.2. Impulsar la creació de consells d'infància i joventut als municipis														
4.2.1. Impulsar marxes veïnals per a diferents col·lectius														
4.2.2. Impuls de programes i projectes per fer front a l'esclatxa digital														

6. Governança

El Pla Estratègic d'Acció Comunitària Inclusiva del Tarragonès requereix un model de governança que garanteixi una implementació coordinada, coherent i efectiva. Aquesta governança s'ha dissenyat per assegurar la participació de tots els agents clau del territori i fomentar la transversalitat en l'acció comunitària.

6.1 Els òrgans del PLACI

Basant-se en l'estructura proposada al pla, s'estableixen tres nivells: el Grup d'Impuls, el Grup Motor i els Equips de Zona. Aquests nivells permeten articular la visió estratègica comarcal, la supervisió operativa i la implementació local, respectivament, assegurant una resposta adaptada a les necessitats específiques de cada municipi. A continuació es fa una breu descripció de cada un d'ells

Grup d'Impuls

- **Composició:** Consell d'Alcaldes amb el suport de l'Equip Tècnic d'Acció Comunitària (ETAC).
- **Funció:** El Grup d'Impuls és el màxim òrgan de governança del pla i té l'objectiu de validar la visió estratègica general, assegurar-ne l'alineació amb les necessitats del territori i garantir la seva viabilitat política. Aquest grup es reunirà anualment per aprovar els objectius estratègics, revisar el progrés del pla i establir les línies prioritàries per a l'any següent.

Grup Motor

- **Composició:** Format per la Cap d'Unitat d'Atenció Primària i els membres de l'ETAC.
- **Funció:** El Grup Motor actua com a enllaç entre el Grup d'Impuls i els Equips de Zona. Coordina i supervisa l'execució del pla, assegurant la implementació de les línies estratègiques acordades i oferint suport tècnic als equips locals. Aquest grup es reuneix trimestralment per monitoritzar el progrés, identificar obstacles i ajustar les accions segons les necessitats emergents.

Equips de Zona

- **Composició:** Equips formats per tècnics municipals, responsables polítics locals i altres agents clau del territori, amb suport de l'ETAC.

- **Funció:** Els Equips de Zona tenen com a missió concretar i implementar les accions del pla a nivell municipal, adaptant-les a les particularitats de cada territori. Aquestes accions s'alineen amb els objectius establerts pel Grup d'Impuls i són supervisades pel Grup Motor. Els equips es reuniran dues o tres vegades a l'any per planificar, executar i avaluar les accions locals.

6.2 Proposta de calendari de reunions del PLACI

El calendari anual de reunions proposa una estructura per garantir un seguiment del Pla i permetre que cada nivell de governança (Grup d'Impuls, Grup Motor i Equips de Zona) compleixi amb les seves funcions i responsabilitats en els moments adequats, promovent una coordinació fluida i una presa de decisions estratègiques eficient. Les reunions estan dissenyades per abordar diferents fases del pla: des de l'aprovació inicial d'objectius fins al seguiment de la seva implementació i l'avaluació final.

Proposta de Calendari Anual de Reunions

Mes	Grup	Finalitat de la reunió
Gener / febrer	Grup d'impuls	Aprovar el Pla d'Acció anual, validar les línies estratègiques i prioritzar les accions.
Febrer	Grup Motor	Seguiment continu de la implementació del pla i ajustaments segons necessitats emergents.
Març	Grup Motor	Seguiment continu
Abril	Grup Motor	Seguiment continu
Maig	Grup Motor	Seguiment continu
Juny	Grup Motor	Seguiment continu
Juliol	Grup Motor	Seguiment continu
Setembre	Grup Motor	Seguiment i preparació de les reunions amb Equips de Zona
Setembre / octubre	Equips de Zona	Avaluar les accions implementades, identificar necessitats locals i proposar noves accions
Octubre	Grup Motor	Seguiment continu
Novembre	Grup Motor	Seguiment continu
Desembre	Grup Motor	Revisió i avaluació final de l'any i elaboració d'objectius per al proper exercici

6.3 El seguiment i l'avaluació del PLACI

El seguiment i l'avaluació són elements essencials per garantir que el Pla d'Acció Comunitària Inclusiva (PLACI) s'adapti a les necessitats reals del territori i assoleixi els objectius establerts. Aquest procés es basa en un cicle de planificació, implementació, seguiment i avaluació, que assegura la millora contínua i l'eficàcia de les accions proposades.

Planificació anual

Per a la planificació anual del PLACI, és fonamental revisar les accions previstes i establir prioritats. Les següents preguntes poden orientar aquest procés:

- Quines accions es duran a terme durant l'any?
- Responen aquestes accions a les necessitats detectades en la població?
- Quins recursos disponibles cal assignar a cadascuna de les accions?
- Quins són els objectius concrets que es volen assolir amb cada acció?
- Hi ha accions de l'any anterior que requereixen continuïtat o ajustaments?
- Cal incorporar noves accions per donar resposta a necessitats emergents?

Aquest procés de planificació ha d'incloure una prioritització basada en l'impacte esperat, la viabilitat i l'alineació amb els objectius estratègics del pla.

Seguiment continu

Durant la implementació del pla, el seguiment permet supervisar l'execució de les accions i detectar necessitats d'ajustament. Per facilitar aquest seguiment, es poden considerar les següents preguntes:

- S'estan complint els terminis previstos per a cadascuna de les accions?
- Hi ha dificultats o obstacles que estiguin impedit la implementació?
- Es disposa dels recursos necessaris per a l'execució de les accions?
- S'està complint amb els objectius parcials establerts fins al moment?

El seguiment continuat facilita una resposta ràpida i eficaç davant imprevistos, assegurant que les accions es mantinguin alineades amb les prioritats del pla.

Avaluació de les accions realitzades

L'avaluació del PLACI permet analitzar l'impacte de les accions i identificar aspectes a millorar per al futur. En aquest procés, és important plantejar les següents qüestions:

- Les accions realitzades han assolit els objectius previstos?
- Quins han estat els aspectes positius i negatius de cada acció?

- Les accions han tingut un impacte significatiu en les necessitats de la població?
- Hi ha accions que cal mantenir, ampliar o modificar?
- Han sorgit noves necessitats que no estaven contemplades inicialment?

Seria recomanable que l'avaluació es documenti de manera clara i concisa, assegurant que qualsevol canvi en els equips no comprometi la continuïtat del pla. Aquesta documentació permetrà que les persones que hi participen tinguin accés fàcil a la informació sobre l'evolució i els resultats de les diferents accions, garantint la coherència en la implementació del PLACI.

Aquest enfocament integrat de planificació, seguiment i avaluació permet que el PLACI sigui un instrument dinàmic, efectiu i alineat amb les necessitats del territori i de la seva població.